

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2020. GODINU

Minimalna potrošačka korpa

Odgovorno lice: Nataša Đurović

Odsjek: Statistika uslova života i socijalnih usluga

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	2
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja.....	2
1.2 Pravni osnov	2
1.3 Statističke jedinice.....	2
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	2
1.4.1 Sektori	2
1.4.2 Statistička populacija	2
1.5 Refeferentna geografska oblast.....	2
1.6 Koncepti i definicije	2
1.7 Klasifikacije	1
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka.....	1
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	3
1.10 Metodologija.....	3
1.11 Bazni period	3
1.12 Jedinica mjere	3
1.13 Izvor podataka.....	3
2. Relevantnost - Korisnici podataka	2
2.1 Potrebe korisnika	2
2.2 Zadovoljstvo korisnika	2
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	4
3.4 Sezonska prilagođavanja	3
3.5 Revizija podataka	3
3.5.1 Politika revizije podataka	3
3.5.2 Praksa revizije podataka.....	3
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6).....	3
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	3
4.1 Pravovremenost.....	3
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	3
Vremenski jaz objave konačnih podataka	3
4.2 Tačnost objave podataka	3
5. Dostupnost i jasnoća	4
5.1 Saopštenja.....	4
5.2 Publikacije	4
5.3 Dostupnost mikropodataka.....	4
5.4 Popunjenost metadate.....	4
6. Uporedivost	5
6.1 Prostorna uporedivost.....	5
6.2 Vremenska uporedivost.....	5
Indikator za uporedivost u vremenu	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja se odnosi na utvrđivanje vrijednosti minimalne korpe koja je neophodna četvoročlanom domaćinstvu za zadovoljenje minimalnih potreba koje uključuju hranu i bezalkoholna pića i neprehrambene proizvode i usluge, polazeći od potrošnje koju su domaćinstva evidentirala u Anketi o potrošnji domaćinstava.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku jasno i široko pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala nekoliko memoranduma o saradnji sa imaočima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Domaćinstva.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Nije relevantno.

1.4.2 Statistička populacija

Referentna populacija odnosi se na drugi, treći i četvrti decil populacije. Decili predstavljaju jednu desetinu populacije, gdje su domaćinstva rangirana u grupe prema visini potrošnje po glavi stanovnika, pri čemu svaka grupa sadrži isti broj domaćinstava.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Minimalna potrošačka korpa se odnosi na potrošnju domaćinstava koja uključuje hranu i neprehrambene proizvode i usluge, a u skladu sa minimalnim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Priručnika za ishranu Ministarstva poljoprivrede Sjedinjenih Američkih Država 2010. godine (USDA Food Guide 2010) o minimalnoj vrijednosti kalorijskog unosa hrane u iznosu od 2 211 Kcal, dnevno, po osobi. Vrijednost minimalne potrošačke korpe za četvoročlano domaćinstvo čine minimalni mjesečni izdaci koji se odnose na hranu i bezalkoholna pića i neprehrambene proizvode i usluge. Za izračunavanje minimalnih izdataka koji se odnose na hranu i bezalkoholna pića koriste se prosječne cijene u tekućem mjesecu i mjesečne količine u kilogramima za četvoročlano domaćinstvo. Za izračunavanje vrijednosti korpe neprehrambenih proizvoda i usluga koriste se indeksi potrošačkih cijena (CPI).

1.7 Klasifikacije

Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni COICOP.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju na mjesečnom nivou u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

1.10 Metodologija

Metodologija minimalne potrošačke korpe dostupna je na sajtu MONSTAT-a, link:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1575&pageid=31>

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

Podaci dobijeni ovim istraživanjem izraženi su u eurima i u procentima.

1.13 Izvor podataka

Glavni izvori podataka koji su se koristili prilikom izrade nove, revidirane, potrošačke korpe su podaci Ankete o potrošnji domaćinstva iz 2015. godine i Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini. Anketa o potrošnji domaćinstava usaglašena je sa međunarodnim standardima i preporukama EUROSTAT-a i UN-a, čime se obezbjeđuje međunarodna uporedivost podataka. Anketom se prikupljaju podaci o prihodima i potrošnji domaćinstava, odnosno podaci o osnovnim elementima lične potrošnje, kao i podaci o nekim važnijim pokazateljima životnog standarda (uslovi stanovanja, snabdjevenost trajnim potrošnim dobrima i dr.) i osnovni podaci o demografskim, ekonomskim i sociološkim karakteristikama domaćinstava.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Kompilacija.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- Nevladine organizacije;
- Studenti;
- Istraživači;
- Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sproveda istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prikupljanje podataka realizovano je putem web ankete. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, na sljedećem linku: <http://www.monstat.org/userfiles/file/KVALITET/Izvjestaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Minimalna potrošačka korpa je bazirana na podacima iz istraživanja Anketa o potrošnji domaćinstava, Popisa stanovništva, domaćinstva i stanova i Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koja su usaglašena sa preporukama i regulativama Eurostata.

3.4 Sezonska prilagodavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu, link:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.5.2 Praksa revizije podataka

U 2016. godini, Uprava za statistiku je pokrenula pilot projekat Revizija Metodologije minimalne potrošačke korpe, na zahtjev Savjeta statističkog sistema. Pretpostavka pokretanja projekta je da je u odnosu na minimalnu potrošačku korpu iz 2009. godine došlo o određenih promjena u navikama potrošača pojavom novih proizvoda i usluga, promjenom načina života, itd. Projekat Revizije je realizovan u saradnji sa Institutom za javno zdravlje i Svjetskom bankom koja je obezbijedila ekspertsku pomoć.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju na datum koji je definisan Kalendarom objavljivanja statističkih podataka u formi redovnog mjesečnog saopštenja.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni podaci se objavljuju 45 dana nakon završenog referentnog perioda.

4.2 Tačnost objave podataka

Rokovi za objavljivanje rezultata ovog istraživanja su definisani u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i ti rokovi za publikovanje saopštenja se poštuju.

Indikator TP3 (tačnost) je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objave podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka je dostupan na linku:

http://monstat.org/userfiles/file/o%20nama/plan/Kalendar2020_231219_kon.pdf

5.3 Saopštenja

Podaci su raspoloživi u formi mjesečnih saopštenja koji se publikuju na sajtu MONSTAT-a na sledećem linku: <http://www.monstat.org/cg/page.php?id=352&pageid=31>

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije: Statistički Godišnjak, Crna Gora u brojkama, Mjesečni statistički pregled. Pored navedenih redovnih, Uprava za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sljedeće: Žene i muškarci u Crnoj Gori, Najčešće korišćeni statistički podaci. Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: <http://www.monstat.org/cg/publikacije.php?id=100>

5.5 Onlajn baza podataka

Na sajtu MONSTAT-a u dijelu Minimalna potrošačka korpa nalaze se podaci u excel tabelama, mjesečna saopštenja i Metodologija Minimalne potrošačke korpe, link:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=31&pageid=31>

5.6 Dostupnost mikropodataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Minimalna potrošačka korpa je istraživanje nacionalnog karaktera, za koje ne postoji međunarodno

uporediva metodologija. Proizvodnja ovog podataka nije obavezujuća u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Standard koji je propisan pri računanju minimalne potrošačke korpe odnosi se na minimalnu količinu kalorija koju je potrebno unijeti u organizam na dnevnoj osnovi (standard od 2100 - 2300 kalorija, prema preporukama Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) i Svjetske zdravstvene organizacije (WHO)).

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci Minimalne potrošačke korpe su dostupni od januara 2010.godine. U 2016 i 2017 godini, Uprava za statistiku je radila na reviziji Metodologije minimalne potrošačke korpe. Od januara 2018. godine podaci su dostupni po novoj revidiranoj Metodologiji.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.